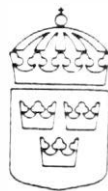

Motion till riksdagen

1989/90:So499

av Karin Israelsson (c)

Rättsläkarstationerna

Mot.
1989/90
So499–508

I Socialstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1990/91 rörande förslagsanslagen E 4. Statens rättsläkarstationer begärs att förslaget skall undantas från huvudalternativet med en årlig reduktion om 2 %. samt att anslaget bör uppgå till 43 150 000 kr.

Regeringen har i sitt budgetförslag inte tagit hänsyn till denna begäran utan minskade förslagsanslaget till 37 649 000 kr. samt vidhåller huvudförslaget med en årlig reduktion om 2 %.

Riksdagens tidigare uttalande i denna fråga har tydligen inte satt några spår i socialdepartementet. Den ytterst prekära situation som rättsläkarstationerna då befann sig i kunde räddas tack vare ett utskottsinitiativ som för stunden kunde avhjälpa de mest akuta bekymren.

Nu framhåller föredragande statsråd att en överenskommelse mellan staten och sjukvårdshuvudmännen som träffats skulle innebära att rättsläkarstationerna kommer att avlastas obduktionsfall till ett beräknat antal av 3 000–4 000.

Något positivt resultat av denna förändring har ännu inte inträffat. Numera föreligger möjlighet att i vissa fall hastig naturlig död utanför sjukvårdsinrättning ej längre behöver bli föremål för polisutredning och följaktligen ej heller någon form av rättsmedicinsk undersökning. I förekommande fall kan i stället, om så erfordras för att fastställa den sannolika dödsorsaken, klinisk obduktion vid patologavdelning på sjukhus företagas.

För anhöriga till den som avlidit i hemmet är detta en lättnad som innebär att man i den kris man befinner sig i inte behöver uppleva att polisen finns med i bilden.

I de två författningarna som ligger till grund för förändringarna anges klart vilka villkor som skall vara uppfyllda för att ett dödsfall utom sjukvårdsinrättning skall kunna handläggas på detta sätt. Socialdepartementets antagande att 3 000–4 000 av de tidigare enkla dödsorsaksundersökningarna skulle komma att handläggas genom sådant förenklat förfarande verkar inte trovärdiga.

Vid en genomgång av en serie konsekutiva enkla dödsorsaksundersökningar från 1989 visas att endast omkring 13% av dödsfallen uppfyller det villkor som författningens enligt krävs för att polisutredning och dödsorsaksundersökning ej skall erfordras.

Om man uttrycker detta i prestationsenheter (Fe) som används vid mätningar av arbetsbelastning i dessa sammanhang skulle detta innebära att rättsläkarväsendets totala arbetsbörda av 650 000 Fe skulle avlastas med 18 000 Fe, dvs. med omkring 3 %. Med tanke på att rättsläkarnas nuvarande arbetsbörda uppgår till i genomsnitt 198% av den av Socialstyrelsen fastställda normen, framstår denna minskning som synnerligen marginell.

Vid ingen av landets rättsläkarstationer har heller någon som helst minskning av antalet enkla dödorsaksundersökningar kunnat märkas sedan de ändrade författningarna trätt i kraft. Detta innebär att det förslag till anslag som socialstyrelsen begär är helt nödvändigt för att medge en normalare arbetsbelastning på landets rättsläkarstationer.

Den djupa kris som rättsläkarväsendet befann sig i under förra året har inte kunnat vändas annat än marginellt. För närvarande pågår en personalflykt som kan exemplifieras med att i Solna har obduktionsassistenter och sekreterarpersonal sagt upp sig. Utlysta tjänster lockar inte heller sökande.

Med hänsyn till den stora arbetsbelastningen finns det därför skäl att bifalla socialstyrelsens anslagsframställning. Fungerar inte våra rättsläkarstationer innebär det att många brott inte rätt kan upptäckas eller bedömas då utredningsresurser saknas. Ett välkänt exempel är behovet av att spåra användning av olika dopingpreparat hos brottslingar som utfört våldsdåd. Dessa preparat medför ökad aggressivitet som lätt utlöser våldsbrott. Man har fastställt att minst fem mord har begåtts av personer som använt anabola steroider.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att anslaget till Statens rättsläkarstationer uppförs med 43 150 000 kr.

Stockholm den 25 januari 1990

Karin Israelsson (c)